

OBSAH

10 ÚVOD

POLITICKÉ ÚVAHY STAROVĚKU

800 PŘ. KR.—30 PO KR.

- 20 **Toužíš-li po dobru, lid bude dobrý**
Konfucius
- 28 **Válka je velká věc státu**
Sun-c'
- 32 **Při plánování budoucnosti země jedněte jen s učenými**
Mocius
- 34 **Nestanou-li se filozofové králi, není pro obce konce běd**
Platón
- 40 **Člověk jest bytost přirozeně určená pro život v obci**
Aristotelés
- 44 **Nehne s károu jedno kolo**
Kautilja
- 48 **Budou-li proradní ministři v bezpečí a blahobytu – to je kořen záhuby**
Chan Fej
- 49 **Vládu si přehazují jako míč**
Cicero

STŘEDOVĚKÁ POLITIKA

30 PŘ. KR.—1515 PO KR.

- 54 **Odstraníme-li spravedlnost, co zůstane z vlád, ne-li veliké loupežnické podniky?** svatý Augustin
- 56 **Je vám předepsán také boj, i když je vám nepřijemný** Muhammad
- 58 **Lidé odmítají vládu ctnostných** al-Fárábí
- 60 **Žádný svobodný muž nebude uvězněn, leda podle zákonů země**
baroni krále Jana
- 62 **Ke spravedlivé válce se vyžaduje spravedlivá příčina**
Tomáš Akvinský
- 70 **Žít politicky znamená žít v souladu s dobrými zákony** Jiljí Římský

- 71 **Církev by měla kráčet ve stopách Krista a vzdát se světské moci**
Marsilius z Padovy
- 72 **Lidé jsou odvraceni od nespravedlnosti, s výjimkou té, která pochází od panovníka**
Ibn Chaldún
- 74 **Obezřetný panovník nemůže a ani nesmí držet slovo**
Niccolò Machiavelli

RACIONALISMUS OSVÍCENSTVÍ 1515–1770

- 86 **Na počátku bylo všechno všem společné**
Francisco de Vitoria
- 88 **Svrchovanost je absolutní a trvalá síla republiky**
Jean Bodin
- 90 **Přirozené právo je základem lidských zákonů**
Francisco Suárez
- 92 **Politika je umění sdružovat lidi**
Johannes Althusius
- 94 **Svoboda je moc, kterou máme sami nad sebou**
Hugo Grotius

96 Stav člověka je stavem války každého proti každému Thomas Hobbes

104 Účelem zákona je zachovat a rozšířit svobodu John Locke

110 Není svobody, jestliže týž úřad spojuje ve svých rukou moc zákonodárnou a moc výkonnou Montesquieu

112 Z nezávislých podnikatelů bývají dobří občané Benjamin Franklin

REVOLUČNÍ MÝŠLENKY 1770–1848

118 Vzdát se svobody znamená vzdát se lidskosti Jean-Jacques Rousseau

126 Žádný všeobecně platný zákonný princip nemůže být založen na blaženosti Immanuel Kant

130 Vášně jednotlivců by měly být zkroceny Edmund Burke

134 Práva závislá na majetku jsou nejoshiřnější Thomas Paine

140 Všichni lidé jsou stvořeni sobě rovni Thomas Jefferson

142 Každý národ má centrum blaha sám v sobě Johann Gottfried Herder

144 Vláda nemá jinou volbu než zlo Jeremy Bentham

150 Lidé mají právo držet a nosit zbraň James Madison

154 Nejváženější ženy jsou nejvíc utlačované Mary Wollstonecraftová

156 Rab cítí samo-existenci jako něco vnějšího Georg Hegel

160 Válka je pokračováním politiky jinými prostředky Carl von Clausewitz

161 Vzdělaná a moudrá vláda pozná, co její společnost potřebuje k rozvoji José María Luis Mora

162 Příliš rozlehlý stát se musí jednou rozpadnout Simón Bolívar

164 Nelze zrušit otroctví a přitom zachovat unii John C. Calhoun

165 Tendence útočit na „rodinu“ je symptomem společenského chaosu Auguste Comte

VZESTUP MAS 1848–1910

170 Socialismus je novou formou nevolnictví Alexis de Tocqueville

172 Neříkej já, ale my Giuseppe Mazzini

174 To, že se jen málo jedinců odváží k výstřednostem, je největší hrozbou naší doby John Stuart Mill

182 Žádný člověk není dostatečně dobrý, aby mohl jinému člověku vládnout bez jeho souhlasu Abraham Lincoln

183 Vlastnictví je krádež Pierre-Joseph Proudhon

184 Člověk privilegovaný je člověk v mysli a v srdci zkažený Michail Bakunin

186 Nejlepší vláda je taková, která nevládne vůbec Henry David Thoreau

188 Komunismus je vyřešená hádanka historie Karl Marx

194 Lidé, kteří vyhlásili republiku, se stali vrahy svobody Alexandr Gercen

195 Musíme nalézt hlavní osu našeho národa Itó Hirobumi

- 196 Vůle k moci**
Friedrich Nietzsche
- 200 Jedině na mýtu záleží**
Georges Sorel
- 202 Musíme brát pracující takové, jací jsou**
Eduard Bernstein
- 204 Podceňování našeho hrozivého souseda je největším nebezpečím pro Latinskou Ameriku**
José Martí
- 206 Úspěch vyžaduje odvahu**
Petr Kropotkin
- 207 Ženy můžete buď zabít, nebo jim dát volební právo**
Emmeline Pankhurstová
- 208 Je absurdní popírat existenci židovského národa**
Theodor Herzl
- 210 Nic nemůže spasit národ, jehož dělníci jsou zkažení**
Beatrice Webbová
- 211 Ochranná legislativa USA je ostudně nedostatečná**
Jane Addamsová
- 212 Půda patří rolníkům!**
Sunjatsen
- 214 Jednotlivec je jedním kolečkem ve stále se otáčejícím soukolí**
Max Weber

STŘET IDEOLOGÍ 1910–1945

- 220 Nenásilí je první příkázání mé víry**
Mahátma Gándhí
- 226 Politika začíná tam, kde jsou masy**
Vladimir Iljič Lenin
- 234 Masová stávka vychází s historickou nevyhnutelností ze sociálních podmínek**
Rosa Luxemburgová
- 236 Politik ústupků krmí krokodýla v naději, že ho sežere jako posledního**
Winston Churchill
- 238 Fašistická koncepce státu je všezahrnující**
Giovanni Gentile
- 240 Bohatí rolníky musíme zbavit zdroje jejich existence**
Josif Vissarionovič Stalin
- 242 Pokud účel světí prostředky, co potom světí účel?**
Lev Trockij
- 246 Sjednotíme Mexičany zárukami pro rolníky a obchodníky**
Emiliano Zapata
- 247 Válka je kšeft**
Smedley D. Butler
- 248 Suverenita není udělena, ale vybojována**
Mustafa Kemal Atatürk

- 250 Evropa ztratila morálku**
José Ortega y Gasset
- 252 Jsme čtyřsetmilionový dav volající po svobodě**
Marcus Garvey
- 253 Indie nemůže být skutečně svobodnou, dokud se neoddělí od britského impéria**
Manabendra Nath Roy
- 254 Suverén je ten, kdo rozhoduje o výjimečném stavu**
Carl Schmitt
- 258 Komunismus je stejně špatný jako imperialismus**
Jomo Kenyatta
- 259 Stát musí být chápán jako „vychovatel“**
Antonio Gramsci
- 260 Politická moc vyrůstá z hlavně pušky**
Mao Ce-Tung

POVÁLEČNÁ POLITIKA 1945–SOUCASNOST

- 270 Největším zlem je neomezená vláda
Friedrich Hayek
- 276 Parlamentní vláda a racionalistická politika nepatří do stejného systému
Michael Oakeshott
- 278 Cílem islámského džihádu je zlikvidovat vládu neislámského řádu
Abul Ala Maududi
- 280 Nic člověku nemůže vzít svobodu kromě ostatních lidí
Ayn Randová
- 282 Jakýkoli známý a zavedený fakt může být popřen
Hannah Arendtová
- 284 Co je žena?
Simone de Beauvoir
- 290 Žádný přírodní objekt není pouhým zdrojem
Arne Naess
- 294 Nejsme proti bílým, jsme proti bílé nadřazenosti
Nelson Mandela
- 296 Jen slabomyslní lidé mohou věřit, že politika je místem spolupráce
Gianfranco Miglio

- 297 V počátečním stadiu boje inklinují utlačovaní k tomu, aby se stali utlačovateli
Paulo Freire
- 298 Spravedlnost je první ctností sociálních institucí
John Rawls
- 304 Kolonialismus je násilí v syrové podobě
Frantz Fanon
- 308 Volební lístek, nebo kulka
Malcolm X
- 310 Je potřeba „setnout královi hlavu“
Michel Foucault
- 312 Osvoboditelé neexistují. Lidé se osvobozují sami
Che Guevara
- 314 Všichni musí usilovat o to, aby byli bohatí lidé šťastní
Noam Chomsky
- 316 Nic na světě není nebezpečnější než bezmezná nevědomost
Martin Luther King
- 322 Perestrojka je spojením socialismu s demokracií
Michail Gorbačov

- 323 Intelektuálové mylně bojovali s islámem
Alí Šariátí
- 324 Ohavnost války v nás boří všechny zábrany
Michael Walzer
- 326 Jakýkoli stát větší než minimální nemůže být ospravedlnitelný
Robert Nozick
- 328 Žádný islámský zákon neříká: porušujte práva žen
Širín Ebadiová
- 329 Sebevražedný terorismus je především odpovědí na cizí okupaci
Robert Pape

330 DALŠÍ POLITICKÉ OSOBNOSTI

340 VÝKLADOVÝ SLOVNÍK

344 REJSTŘÍK

351 PODĚKOVÁNÍ

